

Selmeczbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyedévre . . . . . 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

T. előfizetőinkhez!

Felkérjük különösen azon vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. A kiadóhivatal.

A bányászati és kohászati kongresszushoz.

Holnap és a következő napon lesz megtartva büszke fővárosunkban a bányászati és kohászati kongresszus.

Sok, nagyon sok oly tárgy fog ott napirendre kerülni, mely minket selmeczieket is igen közelről érdekel.

Hogyne, hiszen városunk szülő anyja az ős bányászat volt, hiszen létalapunkat jelenleg is a bányászat képezi.

A bányászat fejlődésének tényezőit és módzatait, az ezen szakkörbe vágó összes főbb kérdéseket és a bányamivelés legelőkelőbb létérdekeit van hivatalba e kongresszus megvitatni.

És ha döntő szóval nem is bír, határozatai mégis ki fognak hatni a magyar bányászat és ezzel városunk jövőjére is.

Lapunktól, mint városunk közvéleményének egyik szerény képviselőjétől eredő meleg, őszinte üdvözlőnköt vegye hát szívesen a bányászati és kohászati kongresszus és engedje meg ne-

TÁRCZA.

A nők idegessége.

Irta: Dr. Longauer Kálmán orvos.

(Folytatása és vége.)

A józan neveléssel kiképzett kevésbé alkalmas talaj arra, hogy az „idegességnek“ magva bent gyümölcsösödjen. Fáradozzanak t. hölgyeink többet leányaikkal úgy érte, hogy több alkalmat kell adni a jellem és a kedély határozott irányban való kiképzésére, mert ezzel megadják az irányt a szilárd alapot arra, hogy az így nevelt nők nem lesznek könnyen hívők sok csalogató s őket a „kanesalul festett egékbe“ vezető érzelmeikben. Hozzászoknak komolyan gondolkodni, a viszontagságokat könnyebben tűrni, s nem magukat mindjárt megadni a sorsnak csak egy kis meglegyintésére is. A társaságukat hozzájuk illően nagyobb halározottsággal meg fogják tudni válogatni: egy kaczer, csupa szerelmikalandokon tévelygő, jelenetekben bővelkedő regényben, nem fognak fiatal leányaikolynagy kedvteléssel elapozgatni. „Kés gyermek kezébe nem való.“

Ferde nevelés, kevésbé kiképzett jellem mindenre hajlandósít, főleg idegességre, könnyen belátható okoknál fogva. Ebből magyarázható az is, hogy az ilyenek erkölcs philosophiája tarthatatlan; nem ismeri az életet, angyalokat ott vél, hol ördögök lakoznak, nem tudja az embereket megítélni, s azokat mindig úgy veszi a milyenek lehetnének, de nem úgy, a hogy azok tényleg vannak. Ez pedig mindig csalódásra vezet s ennek kapcsán sok egyéb másra, melyek végeredménye utóvégre az, hogy idegztük rugékonyságát elveszítve, idegessé lesznek.

Számosak megint téves vallásos nézetökből kiindulva mindent megvonnak maguktól.

künk, hogy e szivből fakadó üdvözlőnköt innét a bányászat ősi fészkeből, a föld rejtelmes mélységei fölött terülő örök zöld fenyvesekkel borított, szikla ormos hegyeinkből — mind azokkal együtt, kik mélyen a föld alatt keresik életveszélyes kenyerüket ott, hol az örök sötétséget csak a bányamécs pislogó világa váltja fel, sokszor borzadályos jeleneteket árnyékolva a merev közetre — menesszük utnak azon hő kivánságunkat, hogy e kongresszus működését a legszebb siker koronázza, hogy határozatai áldást hozzanak édes magyar hazánkra és bányászatunkra, hogy a bányászokat ősi idő óta jellemző családias összetartással kiált-hassuk a láthatatlan magasba, a magyarok istenéhez, hogy:

„Szerencse fel!“

Képviselő választás.

Ugy látszik el van határozva immáron, hogy országgyűlésünk már a jövő hó folyamán fel fog oszlattatni és a képviselő választások november közepe táján fognak megejtetni.

E ránk selmecziekre nézve is fontos tény képzett bennünket arra, hogy a mig egyrészt választóinkat e körülményre már eleve is figyelmeztessük, addig másrészt ez alkalomból egyet-mást elmondhassunk.

Gyarlók vagyunk mindnyájan de a józan emberi belátást, azt még az Isteni törvény is parancsolja.

Kötelességem nyíltan kimondani, hogy mindenki vallásos érzelmeivel is az ész parancsai szerint járjon el s ne engedjen zavart hozni a békes összhangba mely a Teremtőnek oly tökéletes és mesteri munkája.

Senki sem követelheti, hogy az embertársa a bigottismus árán koczkaztassa s áldozza fel legdrágább kincsét, idegztét.

Erkölsös fedhetetlen élet teljesen összefér az egyéni szabadsággal, hiszen van elég mindennapi, de főleg történelmi kimagasló alakunk, a kik bátran nekünk évszázadok után is követésre méltó példakul ajánlkoznak.

Fő feltétele a testi épségnek, hogy a szellemi és testi erők közt az egyensúly meg ne zavartassék! „Csak egészséges testben lakozhatik egészséges lélek.“

Ez nem tűr ellenmondást; a test, mint a lélek temploma, megköveteli a maga jogát, minek ellagadásával eltörlül benne a lélek, lidérez fénynyé aljasodik, mely többé nem vezérel az igazság útján.

Természetes a nők ebből is vélnek biztos kijárást találni, mondván, hogy természetük más, s nézeteikben azzal osztozkodnak a ki nekik jobban impónal, respective, kit jobban szeretnek.

De amennyire azt hozzák föl mentségünkre, éppen annyit ellentmondanak önmaguknak. Az igazság csak egy lehet s a ki ezt nem látja az nem is fogja megtalálni. Ebből pedig a tanulság megint csak az, hogy józan a gondolkodásra szoktassuk magunkat, hogy legalább a legszembeötlőbb igazságokkal szemben kudarcot ne valljunk. Egy ideges embernek ténykedése rejlik-e másban ha nem ily ferde kinövészek szakadatlan láncolatában?

T. hölgyeim! Önöknek nagy a hivatásuk: nevelni a társadalom csemetéit, hogy azok terebélyes

Az országgyűlési képviselő választási jog a legszebb alkotmányos joga választó polgárainknak és gyakorlása a legnagyobb horderővel bír; mert a választó polgárság ez által gyakorol befolyást álladalmunk kormányzatára.

Igy hát minden egyes választónak jól meg kell fontolnia, vajjon azon jelölt, kire szavaztat adja, képviseli-e az ő politikai meggyőződését, vagy sem.

Jól tudjuk, hogy nálunk Selmeczbányán, hol a mult és régen mult időkben is — ha voltak is néha-néha hevesebb választások — mindig, és ez dicséretünkre legyen mondva, a legnagyobb higgadtság uralkodott a választásnál, szavazó polgárságunk, egész lakosságunk ez által is tanujelét adva intelligenciájának.

Nálunk a pártszenvedély tűzhelyt, de még kandallót sem talál. Nálunk a netán felbukkanó rosz akaratú izgató szava nem a pusztába, mert ilyenünk nincsen, hanem a hegyekbe vész el, de visszhangot ott sem lel. Nálunk a főtörekvés az kell, hogy legyen, hogy szegény, hanyatló városunkat ismét a fejlődés és haladás útjára terelhessük. Nálunk olyan férfura van szükség, ki városunk érdekeit nemcsak szíven hordja, hanem azoknak erélyes előmozdítására kellő képességgel is bír.

Semmi okunk sines ugyan arra, hogy megválasztandó képviselőnk által a jelenlegi kor-

fakká nem pedig alacsony, törpe eszerjékké fejlődjenek; az ifjabból marczona katonákat, gyöngé nemüekből pedig erős idegztét honleányokat.

A nőknek — a többi mellett — ez a legfőbb hivatása, s csak a ki ezt betöltötte, az töltötte be hiven.

De képzelhető-e ezen eredmény, ha már az önk idegei is oly kedvezőtlen állapotban vannak? Hiszen az idegesség öröklékény, átszáll ez egyikről a másikra. Tehát már magában véve ez a tény is kívánja, hogy ép idegztetűek legyenek. A női nem hasonló a korai tavasszal kifakadt virághoz, melyet, ha a dér meglegyint, gyümölcsöt soha sem vagy csak törpét hoz. A nők nevelése ne legyen elhamarkodott, a gyermek maradjon gyermek annak idejéig, a korai érettség beköszönte csak meleg ágya az idegességnek, s így a nőnemvirágzásán akideje már a fonyadás korszakának hirdetője.

Milyen lehet az ily idegztet, magyarázatra nem szorul. Kövesse mindenki belső sugallata intelmét s ne tegye a bálvány oltárára, minden földi kincs felett álló ép idegeit sok esetben talán mások kedve, vagy szeszélye érdekében.

Az bizonyos, hogy sokan idővel cselekedeteik végzetes tudatára ébrednek, de már késő, midőn az ideges szenvedély megrögzött szokássá, második természetükké vált.

És ez nagyon kritikus helyzet az illetőkre és jobb volna, ha tévedésüket már ilyenkor fel sem ismernék. Szeretnének szabadulni, és még sem lehet; — látják a hibát s nem kerülhetik el többé.

Ez siralmas állapot!

Hogy a világ, vagy egyesek epedésétük ne lássa, még vidám arcot, kedélyes hangulatot igyekeznék utánozni, azonban az éles szem ezen is átlát és csendes megilletődéssel szemléljük, hogy az előtünk álló szerencsétlen áldozata beteges idegeinek, mily bámulatos leleményességgel leplezi az egész bel-sejét megrendítő vihart. Az életben csalódott mily

mányt támogassuk; nincs okunk pedig azért, mert minden kérelmünk sőt rimánkodásunk süket fülekre talált. Kértünk vasutat, nem kaptuk meg. Kértünk katonaságot, nem kaptuk meg. Kértünk felsőbb leányiskolát, tényleg megkapta két más város, mi meg a gyászlap-szerű „előjegyzés”-be vétettünk. Kértünk sok minden mást, a mit szükségtelen felsorolnunk, hisz az egész városnak van arról tudomása — nem kaptunk semmit, sőt egy előkelő kormányfő, városunk díszpolgára által még erdészakadémiánk elhelyezésének kérdése is fel lett erőszakosan bolygatva.

Semmi okunk sincs tehát a jelenlegi kormányt személyeiben támogatni. Ám de el kell tenni a képviselő választás nagy horderejű alkotmányos aktusánál mindennemű személyi kérdéseknek és mérvadók tisztán azon irányelvek legyenek, melyek mellett álladalmunk, édes jó magyar hazánk és vele és benne városunk boldogulhat.

A kormányhatalmat gyakorlók személyileg nagyon rövid időn belül változhatnak, de az általuk követett nagy irányelv megmarad.

Nekünk is tehát azon irányelvben kell megállapodnunk, melyet követni jónak látunk s nem szabad megengednünk, hogy netán a harag, vagy elkeseredés érzete által befolyásoltasuk magunkat akkor, a midőn legszebb alkotmányos jogunkat leszünk gyakorlandók.

De viszont tiszteljük a más meggyőződését is; mutassunk ép az által politikai érettséget, hogy szenvedélyességet, vagy éppen gyűlölködéseket nem ismerünk és minden egyesnek szabad meggyőződését tiszteletben tudjuk tartani.

Köztudomásu dolog, hogy országunkban jelenleg több párt van.

Képviselő jelöltjeinknek is tehát szint kell majd programbeszédjükben vallani, hogy ezek közül melyik párthoz tartoznak.

Polgártársaink pedig válasszanak bátran, legjobb szabad meggyőződésük szerint olyant, a ki politikai elveiket vallja, de az, ki képviselőnké lesz, tartozzék bármely párthoz — az általános országos érdeken kívül — tartsa legfőbb törekvésének és kötelességének városunk fellendülését minden telhető erejéből előmozdítani.

hűen utánozza a megelégedettet; a szenvedélyes, a józan gondolkodót; az ellenséges a barátságot, a kétszínű az őszinteséget stb. És ez addig mind jó, de ha csak egyszer a legesekélyebb vonatkozással is megértjük, hogy helyzetükkel tisztában vagyunk, akkor a bennök szunnyadó szenvedély teljes erővel kitor — azzal mintegy megsértve érzik magukat, — egy jó leczkét kapunk, elfordulnak tőlünk, kerülnek és kegyükből való kiesésüket lépten nyomon indokolatlanul érzetik velünk.

De legyen elég ebből — s mielőtt még szerény soraimat befejezném, csak még azt akarom említeni, van-e némi mód vagy eljárás, a mellyel talán sokaknak megmentésére lehetnénk. Azt hiszem, hogy igen.

Minden esetre a gyógyítás kiviteli módja, mint ezen kis vázlat keretébe nem is tartozó, nem képezheti további fejtegetésünk tárgyát; itt csak megemlítem, hogy az életmódnak helyes irányba való terelése, a kedélynek megnyugtatója igen sokat tehet. Ki sokat dolgozott, annak haladék nélkül a legnagyobb szigorral minden munkát megtiltunk, ha pedig ellenkezőleg a téltlenség, semmit tevés, unalom tett valakit beteggé annak a munka visszaadja idegének épségét. Az egyiket mulatni, szórakozni küldjük, egy másikkal éppen ellenkezőleg járunk el. Egy szóval az ok mindig megfogja szabni cselekvésünk irányát. A hideg víz itt igen nagy factor, de csak annak a kezében, a ki hozzá is ért, mert különben a víz is mint víz két élű fegyver.

Itt azonban érintetlenül nem hagyhatom, hogy sok ideges betegünk, mintegy jogos megilletődéssel visszautasítja tanácsainkat. Előállnak naiv bizonyítékokkal, melyek alapján ők ennek, vagy amannak alá nem vehetik magukat, az egyiknek foglalkozása, állása tiltja azt, valamit tegyen s így meggyógyuljon.

Egy másiknál a t. barátó — talán csak bizonyos körülmények közli — szomszédó a híres közve-

Ezeketelőre bocsátva nem vélünk tévedni akkor, a midőn kimondjuk a tagadhatlanul észrevehető, különféle-mozgolódásokkal szemben, hogy választókerületünk eddigi képviselője személyében, ki viszonyainkat minden irányban alaposan ismeri s kinek irányelvei városunk előtt teljesen ismeretesek, — fog a közbizalom újból megnyilatkozni — feltéve, hogy mint jelölt fel fog lépni.

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Szitnyai József polgármester, Dr. Tóth Imre főorvos Budapestre utaztak. — Tölgyi Gyula fővárosi tanár tegnap Budapestre visszautazott. — Knezovits Adolf társ pénztári pénztárnok Budapestról visszaérkezett. — ifj. Knezovits Adolf Dr. fővárosi ügyvéd rövid látogatásra ide érkezett.

— **Áthelyezések,** Árkosy Béla, körmöczi bányatelep vezető a selmeczi Zsigmond-akna bányatelephez, az ő helyére pedig Pelachy Ferencz magurkai bányatelep vezető lett áthelyezve. — Sztarna Sándor bányamérnök Magurkára helyeztetett át.

— **A bányászati és kohászati kongresszushoz** városunk és vidékéről a következők utaztak el: Berks Róbert lovag Hodrusbánya, Cséty Ottó, Cséty Róbert, Farbaky István, Farbaky Gyula, Herrman Emil, Hain Ferencz, Hüttl József, Jákó Gyula, Kachelman Farkas, Kachelmann Károly, Litschauer Lajos, Máday Aladár, Makávé Miklós, Neubauer Ferencz, Pelachy Ferencz, Richter Géza, Schenek Gyula, Soltz Vilmos, Schwartz Ottó dr., Svehla Gyula, Staudner Jenő, Tirscher József, Wagner József, Winkler Benő.

— **A kannibálok közt.** Mint azt t. olvasóink a napi lapokból már bizonyára tudják az „Albatrosz” hajóval megindult tudományos expedíciónak több tagját a Salamons szigeti benszülöttek legyilkolták és hulláikat is magukkal hurczolták. E szerencsétlenül jártak között volt báró Foulon Henrich osztrák főgeológus is. Sokan fognak még városunkban visszaemlékezni őreá, ki a 70-es évek elején bányász akadémiánkat hallgatta és szeretetreméltó, élcezes és kedélyes modorával közkedveltségnek örvendett. Később a psibrammi akadémiára ment és ott a bányászati szakot elvégezte. Ekkor, mint a báró Geramb-unió egyik legnagyobb részvényese is, a hodrusi Teremtő-tárnai bányatelep vezetésével bizatott meg, hol — ha jól tudjuk — 2 éven át vezette e bánya ügyeit. Azután osztrák geológusnak neveztetett ki. Valóban szánalmas, szomorú halálát nagyszámú baráti és főuri rokonsági körökön felül, ezek közt a Berks család neje, szül. Heyrovszky Adél psibrammi királyi bányatanácsos leánya és három gyermeke gyászolja. — A holttest felkutatására már eddig is több hajó expediáltatott, de eredménytelenül. Megjegyezzük, hogy a Salamons szigeti benszülöttek kannibálok, tehát emberevők.

titó szerepet viszi, hogy rendeleteink ne követtessenek, hátunk mögött más történik mert „ha a Doctornak a tanácsait követed, vagy ezt a medecinát beveszed baj lesz” s ennek a következménye az, hogy betegünk nem hisz, még ha kézzel fogható is helyes álláspontunk; ebből ránk csak szomorú tapasztalat, sokszor boszankodás is, a betegre pedig roszabbodás, vagy esetleg a gyógyíthatatlanság következik.

Ily eljárás már sok embernek a vesztét okozta, és kérem t. hölgyeim: emelkedjenek felől az ilyen dolgokon. Értsék meg az orvosok jó szándékait és őszinteségünket félre ne magyarazzák.

Ettől a rosz szokástól bucsút kell venni, ha azt óhajtják, hogy mindkét rész fáradságait a kellő siker koronázza. Nekünk orvosoknak állásunknál fogva kötelességünk elkövetni mindent a nők testi és lelki ép-sége érdekében s oda hatni, hogy a férfi vidám szerető szemekből merítsen erőt az életküzdelseire és körükben keresse s lelje is életboldogságát.

Selmeczbanja történetéből.

(Történelmi vázlat egy német nyelvű, mult századbeli kézirat felhasználásával.)

XVI.

A „Birkhanschacht über der Mohr” bánya, melynek nevéből azt lehetne következtetni, hogy hajdan környékén sok nyirfajdot lehetett találni, vagy hogy talán valami nyirfajdnak tulajdonították e bánya megnyitásának indító okát, mint például a selmeczi bányászat első keletkezése az ismert két gyikkal áll mondaszerű összefüggésben, szintén nem hagyott sok emléket maga után, csak annyi van róla feljegyezve, hogy 1601-ben Wolfschalger Mihály és Voith Boldizsár selmeczi polgárak e bányából $\frac{2}{16}$ -részt 16 tallérért eladtak Schmidt Pál, belabányai bányapolgárnak.

A „Busenloch” altárna Hodruson körülbelül ott volt, hol jelenleg is Mindszent telért fejtik. Hogy ak-

— **Rendőri hírek.** Tüzek. F. hó 20-án d. u. 4 óra tájban Kukkel János a Dolina mellett fekvő házában tűz ütött ki, Sztraka János 9 éves fiának vigyázatlanságából. Szerencsére a tüzet azonnal észrevették Foltán János és társai kohómunkások, kik azt nyomban ellottatták és így nagyobb bajnak elejét vették. — Ugyan az napon Bankán Hanuska József menyé forró hamut vitt a kamrájába és egy fabödönybe szórta azt, mely bődön később kigyulladt és ha az éjjeli őr a tüzet észre nem veszi, a kamra és a ház is kigyulladt és ezáltal nagyobb baj okozója lehetett volna. — Lopás. Cs. P. asztalos inas a mult vasárnapi búcsu alkalmával K. pipagyárosunk sátrából több darab pipát lopott el. Tetten érték és a kir. járásbíró-sághoz bekisérték. — A t a k o n y k ó r. Az Ipolyságról kiküldött Tanka kir. állatorvos és Fodor József városi állatorvosunk a mult napokban foganatosították a zár alá vett lovakon a mallein kezelést. Egyik ló azonnal lebunkóztatott, ez már a második; három ló továbbra is szoros zár, míg a többi megfigyelés alatt hagyatott. A fásasztó mallein kezelést dicséretes kitartással végezte a két állatorvos; mert bizony ahhoz kitartás kell, hogy 2 nap és 2 éjjelen át, óráról-órára a kezelés alá vett lovak hőfokát megmérjék és állapotukat megfigyeljék. — Elgázolás. Mult szombaton a heti vásáron egy vidéki fuvaros elgázolta M. kis gyermekét. Szerencsére a gyermek csak könnyen sérült meg.

— **A pálinkaivás ellen** nagy hatású beszédet mondott Hlavathy helybeli rom. kath. káplán a mult búcsu alkalmával a Kalvárián összesereglett tengernyi néphez. Beszédjében hatalmasan emelte ki azon borzasztó következményeket, melyeket a pálinka ivása szül. A ki e bűnös mérgezésnek rabjává lesz, az elveszt minden emberi érzületét, képes e nyomorult emberitő itálért még hitét, Istenét is megtagadni. Kiemelte, hogy e szörnyű átok feldulja az emberek családi boldogságát, érzelmeiket elvadítja s végül a rettenetes sivar pusztulásba sodorja. — A gyönyörű hangon elmondott beszédet a nagy néptömeg látható megilletődéssel és meghatottsággal halgatta végig. — Oh bárha a derék lelkész szavai elérnék céljüket és bárha országszerte mindenfelé egy hatalmas, leküzdhetetlen mozgalom indulna meg, hogy a szerencsétlen népet ezen immáron borzasztó pusztításokat véghezvivő titokzatos démon szörnyű karjaiból ki lehetne még szabadítani.

— **Tolvajnak vélt szerelmes.** Hozsek János vendéglős vasárnapról hétfőre menő éjjelen észrevette, hogy valaki a padlásán járkál és annak ajtaját mintha fessegetni akarná. Miután pedig már előzőleg loptak el padlásáról élelmi szereket, most is azt hitte, hogy ily járásban van ott a tolvaj. Azonnal a rendőrök után ment, de mire ezek oda érkeztek és a házban zaj keletkezett, az állítólagos tolvajnak nyoma sem a házban, sem a padlásán nem találtatott. Már—már el-

koriban a bányahatárokat nem igen vették szoroson, kitűnik abból, hogy e határok megőrzésére szerződéseket kötöltek a szomszédok, így 1552-ben a busenloch-i és altradschacht-i részesek ily szerződést kötöltek a miklóstárnai társulattal, mely szerint kölcsönösen lekötöltek magukat egymás segítségére lenni s egymás határait tiszteletben tartani.

Tapasztalás szerint a szerződés arra való, hogy egyik fél megszegje. Ezt tette a miklós-tárnai társulat is, 2 ölnyivel behatolván a Busenloch altárna telkébe s ellenszegülvén annak, hogy a határ szoroson kijelöltessek. E szerződés szegés miatt 1555 január 15-én a bányamester és esküdtszéke megsemmisítették a helyet, s január 18-án akként ítélték, hogy a miklós-tárnaiak megbüntetendők s e szerződés továbbra is érvényben maradjon. A határ azután kijelöltetett, s meg volt engedve, hogy egymás telkein ki s bejárhassanak. A St. Daniel in der Höll egyike volt azon bányáknak, melyekben nem több, mint csak három munkás dolgozott.

A „Doctors Pergwerkh”-ről semmit se tudunk csak azt, hogy a felső Fuchsloch felett volt. E tájon Hauber Lambrechtnek szabad kutatási jog adományoztatott, mely alkalommal Stenczl Hentschuch bányamester kinyilatkoztatta, hogy nem tud írni. „Boldog egyszerű kor!” kiáltana fel bizonyára nem egy jövődöbéli bányakapitány, kinek két felsőbb tanítézet padjait kell koptatni, hogy jogos reménye lehessen az áhitott állásra.

Az „Engelschar hinterm Schobob” 1593-ban hat irányban volt hajtva nyugat felé s jó érzeket szolgál tatott, de később, valószínűleg pénz hiánya miatt, művelése abban hagyatott.

A „Falkenstein” Béalabánya felé volt. Elég jó érzeket tartalmazott, s így nem csoda, ha a Brenner szövötteket is tartozott részesei közé. Daczára a ki-elégítő érzettermelésnek egyes részesek igen könnyedén váltak meg ebbeli jogaiktól, egy-egy bányarész át-

akarták hagyni a rendőrök a helyszínét, a midőn az egyik közlők észrevette, hogy a szomszéd ház tetején egy sötét alak kuporodik össze. Az ipsét el is csípték, sőt lopási kísérlet miatt a kapitánysághoz be is kísérték, de más napon történt kihallgatásakor kitudt, hogy ő egy T. nevű jámbor munkás és nem lopási szándékból hatolt fel a padlásra, hanem kissé pityókós lévén, eltévesztette az utat — szeretőjéhez, kinél látogatást akart tenni és csak a lárma előtt való menekülése miatt mászott a szomszéd ház tetejére, a szerelmes fiatal ember néhány kékfoltot azonban szerzett e szerelmi kalandnál.

— **Mikor jönnek a színészek?** Több oldalról s különösen a bérletet vett közönség részéről intézték hozzánk e kérdést. Mindenesetre dukált volna, ha idejövételét Bárodi társulata — mint látszik — elhalasztotta, hogy erről közönségünket vagy a helyi lapok vagy falragaszok útján értesítette volna. — Így nem tudjuk megmondani, hogy mikor jönnek a színészek.

Különfélék.

— **Vásár, búcsújárás** s így valóságos kis népvándorlás volt itt a múlt héten. A nagy vásár léptenyomon bódékat, sátrakat állított az utcák mentén, úgy, hogy a közlekedés csakugyan meglehetősen szűk mederbe szorult. Hogy az emberek általában most sem igen különböznek némi tekintetben az őskor embereitől s most is, a mi csillog, az vonzza magára figyelmüket: arról vehettük észre, hogy legnagyobb tolongás volt azon bódék előtt, hol csengő-bongó, csillogó apróságokat árultak. De legyünk igazságosak. A zene is képviselve volt mindenfelé. A sok tilinkó, furulya, harmonika itt is ott is nyafogott, sipolt, úgy, hogy az ember behúnyt szemmel azt hitte volna, valami monstre macskazenét rendez egy nagy csapat rakonczián gyerekek a gyűlölt iskolamesternek. A tisztes czizmadia czéh is tekintélyes számban volt képviselve, már messziről elárulva jelenlétét a jóféle bagária és hallzirillattal. Közeliükben a patkolók kalapácsai csattogtak. Hát még a mézeskalácsos sátrak! Mennyi epedő szem kacsintgathatott azok felé a vörössel cifrázott, tükrös nagy szívek felé melyek oly pompás alkalmi ajándékok gyöngéd szerelmesek között. No, csütörtökön estefelé azután volt sürgős, mozgás, kiabálás: a bódék, sátrak, omladoznak. A szekerek meg-rakatnak s indul ki a hogy tud erre, arra, hazafelé. Félnap csend. Csak a szent-képes, mézeskalácsos, apró csecse-beccs sátrak, bódék maradnak állhatatosan helyükön. Zavart ének szó hangzik innen is, onnan is. Hosszu sorokban jönnek a bucsújárók. Némely csapat zenekarral jön; a nagy dob puffogása hathatósan emeli az ájtatos ének buzgóságát. A laiczikonyhák is előkerültek és az utcai palinkamérések sem hiányzanak. Ima, ének, alkudozás, közbe-közbe kis veszekedés élén-

gedését kényelmes módjával tekintve tartozástörlesztésnek. Így Taller Márton selmeczi lakos $\frac{9}{16}$ részt átengedett Dier Konstantinnak 4 tallérnyi tartozás elengedéseért.

A „Finsterort“ tárnáról, mely régi idők óta mostanig egyike a legjelentékenyebbeknek, külön fejezetben fogunk szólni, s áttérünk a folytatólag kisebbekre.

A „Flache Putten“ egyike a legrégebb bányavállalatoknak. Már 1378-ban vette kezdetét Henzel Jakab és Pfeffel János által, kik a bányamivelési jogot Jakusch és Pauer kamarai grófoktól nyerték. Későbbi időkben nyoma veszett.

A „Fuchsennest“ és „Fuchschwanz“ bányákról nem sok mondani valónk van; felemlítjük csak azt hogy az utóbbi egy akkori doctor medicinae, valami Johannes nevű úri emberé volt, ki azt, csak $\frac{1}{16}$ részt tartva magának, átadta Schlauer Quirinnek.

Hogy a 16 században egy rend ruháért is lehetett bányarészlet kapni, arra is van példánk a Guckguksberg aupon Hof bányánál, melynek $\frac{4}{16}$ részét Mathes Ágoston „Schurfaufrichter“ Moschovitzer Simonnak adta, azon kikötés mellett, hogy ha áldás lesz, akkor adjon neki egy felöltő ruhát.

E bányánál a kincstár is volt részes, s $\frac{2}{16}$ részt 1592 október 24-én hűbérbe adott Meister Menyhértnek, oly kikötéssel, hogy ha érczet termel, azt csak is a kincstári kohónak adja el. E szerződés kötésekor Ertl Jakab, királyi bányatiszt volt a kincstár képviselője. 1607-ben a bánya pénz hiánya miatt szűnetelt; később újra művelés alá vétetett, de az nem soká tartott. A telér keménysége gátolta a művelést, s mivel úgy is nyomasztó körülményekbe jutott a selmeczi bányászat, e bánya végkép felhagyatott.

A „Gulden Hufeisen“, a „Haasenfuesz“, a „Himmelreich“, a „Jupiter“ bányákról jóformán semmit sem mondhatunk, csak elnevezésük különösége kelteti fel figyelmünket.

kíti a város utcáit, s a levegőbe valami sajátságos szag vegyül, mely a hozzá nem szokott ember orra elé kényszeríti a zsebkendőt s az ablak nyitvahagyását lehetlenné teszi. Szombat este azután ember legyen, a ki a Szt.-Háromság téren át tud halolni. Egymás hegyén hátán tolong a sok bucsújáró a szobor körül, mely előtt kivilágított kereszt áll. Most lobogó lángocskák sokasága közeledik, mint valami lidérczátbor. Ezek a fehér lepedőbe burkolt búcsújáró asszonyok, mindegyik egy-egy szál gyertyával kezében. Ott azután a téren zaj van reggelig, a mikor már utra kerekednek a kalvária felé, a városban mindenféle emléket hagyva hátra.

— **A legtöbb adótfizetők** névjegyzékét 1897-ik évre az igazoló választmány e hó 21-én Dr Tóth Imre elnöke alatt tartott ülésében egybeállította; az ez évi virilisták közül kimaradtak Priviczky Rezső (lemondás folytán) Clement Gyula és Valkovits Károly kiknek adója a kellő mértéket nem ütötte meg; bejöttek mint új tagok Hornyacsek István, Kneszko András és Weisz Ignác. Mint értesülünk Kachelmann Gáspár, Hell Jakab, Schusztar Antal és Mihalik István virilisták, kik a tvhat. biz. közgyűlések iránt különben nem viseltettek érdeklődéssel (mert nevezettek egyetlen gyűlésen sem láttuk) lefognak mondani s ez esetben helyüket Dr. Goldstücker Márk, Steiner Bernát, Valkovits Károly és Neubauer Ferenc foglalják el.

— **Lövészet.** A múlt vasárnapon f hó 20 án tartott lövészetnél, melyet Grün Armin beszercezbányai lövész rendezett, az ipar verseny czéltáblára lőttek. Mély lövésekre díjak nem voltak kitűzve, csak köreységre. Az I-ső díjat 49 köreységre 10 találóval 10 lövésben Belházy Gyula; II díjat 49 köreységre 9 találóval 10 lövésben Seidel Ágoston III-ik díjat 45 köreységre 9 találóval 10 lövésben Fiedler Gyula nyerte el. Összesen esett 460 lövésés evvel 1268 köreységtalálatot. Jövő vasárnapi díjadó Takáts Miklós lesz.

— **Kitünő szakmunka,** nemcsak hézagpótló, de kiválóan jeles mű hagyta el a sajtót a „Fémkohászat“, s íróját büszkén nevezhetjük a mienknek, mert a nagy nevű bányatudós és jeles író néhai Faller Gusztáv volt akad. tanár fia és városunk szülőtte s jelenleg szintén akadémiánk jeles tanára, Faller Károly bányatanácsos az. A mű nemcsak a legapróbb részletekig menő gondos szakszerűséggel, de kitünő szerkezettel is van írva. A tartalom 359 ábrával van illusztrálva s a külső kiállítás is díszes. Nem csak szakembernek, de minden tudományosan képzett embernek legmelegebben ajánlhatjuk e művet, mely eddig páratlan a maga nemében. Megrendeléseket elfogad Joerges Á. özvegye és fia könyvkereskedő cég Selmeczbányán. Ára 5 frt, nyomtatott a Joerges nyomdában Selmeczbányán.

A „Klingenschacht“ keletkezésének ideje ismeretlen. Annyi tény, hogy 1574-ben már nagy kiterjedésű volt. Ez év elején részesei voltak: a „Brennerszövetkezet“, Rembleitner Miksa, Vogler Jeromos, Daniel János, ifj. Igelshofer Ferenc, Grosz János örökösei.

A szomszédos Sz. Pál bánya és felső Klingenkna tulajdonosai között egyes határkérdések tárgyában békés egyezség kötött 1574 augusztus 4-én, augusztus 7-én pedig ugyancsak Klingenschacht és a „Fleischer“ társulat között, mely egyezség indító oka az volt, hogy a Fleischerbánya egy aknája a Klingenschacht „Rosenblüh liegend“ aknájával lyukasztott. Az egyezmény szerint a határ úgy jelöltetett ki, hogy a meddig a „Rosenblüh liegend“ kötele leér, addig azé ingyen azon alul pedig a Klingenschacht tulajdona.

Nagy szerepet játszott azon időben, mint már többször említők is, a vízemelés. Azon bánya melynek, nem volt vízemelő készülék, vagy ilyet nem is alkalmazhatott, termeléséből bizonyos részt volt köteles átengedni azon bányának, mely az ő vizeit is levezelte illetve emelte.

Hogy e rész kivevéshez különféle jogczimet igyekeztek alkotni a vízemelésen kívül kitudtunk abból is, hogy a „Klingenschacht“ bányák a Szt. Pál bányának hetedet fizettek, bár utóbbi nem emelte Klingenschacht vizeit. Ez okból azután 1576 január 21-én határozatott, hogy Klingenschacht a Szt. Pál bányának többé hetedet ne fizessen.

A „Klingenschacht“-ról szóló feljegyzésekben akadunk nyomára, hogy a tizenhatodik században már idegenek, más nemzetbeliek is lettek selmeczi polgárokká. Így említve van, hogy egy Pierre Guigné nevű francia származású ember, mint selmeczi polgár, 296 fl. 82 denárnyi tartozása fejében átengedte a Klingenschachtnál levő $\frac{2}{16}$ részét Paumgartner Ambrus selmeczi polgárnak mindaddig, míg e rész jövedelméből

A „haiti kontra“.

(Lapunk eredeti tudósítása.)

Egyik jeles munkatársunk megúván az itteni zavartalan, csendes és unalmas életet, Haiti szigetére utazott, hol tudvaló dolog, a benszülöttek, kik már nem egészen kannibálok, örökös viszálykodásban élnek. — E napokban vettük első érdekes kimerítő tudósítást, melyből közöljük, hogy a Haiti szigeti lakosok között jó ideig esend és rend uralkodott; ezt azonban egy tekintélyes része a lakosságnak megúván, Káros fővezetése alatt nagy mozgalmat indított meg. Hogy czéljukat jobban elérhessék Haiti székesfővárosában Ságodipolisban nagy lapot indítottak „a haiti Kontra“ czim alatt, mely akkor jelenik meg, mikor a szerkesztőnek és kiadónak éppen tetszik! E lap szerkesztője, Haiti egyik jeles hírlapírója — Stefanka. — Hogy a mozgalmat még intensívebben folytathassák, felléptették törvényhozó jelöltül Schiczki Nejjőgi bogomilt (olyan mint nálunk a gróf) és meghívták Haiti leghíresebb hipnotizálóját Anyipó Trebla bogomilt, kinek gyönyörű beszédjeinél, hatalmas nagy eszénél csak orra és lábszára hosszabb. Anyipó Trebla bogomilt meg is érkezett Ránczkiho Rodnán (a nevek furesaságát megmagyarázza az, hogy Haiti szigetéről van szó) kíséretében Ságodipolisba. Ránczkiho Rodnánról, ha nem tudnám, hogy Haitiban vagyok és hogy ő egy gömbölyű benszülött, azt hinném, hogy kedélyes régi jó magyar táblabíró. Különbön ezen ur a kontra pártnak oszlopos és erős tagja, kinek széles vállain, hatalmas tarkóján sok teher elfér. — Ságodipolis székesfőváros piacának nevezett nagy térségén különféle fünek zöldelő pázsitjain, mocsarak, lagunák és lápok, szomszédjában már vigvámokban táborozott a sok benszülött, midőn Anyipó megtartá óriási beszédjét, melyben hangoztatta, hogy Haiti szigetében már nagyon sokáig tart a rend és esend, hogy azt már meg kell zavarni; mert csak az él, a ki mozog. Nekünk is hát mozognunk kell. Fel tehát a küzdelemre és éljen Schiczki Nejjőgi bogomilt kit az óshazából importáltunk extra jelölti czéltól ide.

Önöknek ott a csendes jó házban fogalmuk sincs, hogy miként tudnak a haiti benszülöttek kiabálni. — A nagy szabású beszédre olyan éljenvihar tört ki, hogy a kormányépület összes ablakai bezúzódtak. —

A további történetekre magam is nagyon kíváncsi vagyok s alig várom az alkalmat erről becses lapjunkt értesíteni. Addig is egy kortes nótát közlök még:

Haitiban kiüött a „kontra“
Minden egyes kormánypárti pontra.
Haitiban nem lesz rend sokáig,
Vérben fognak uszni ott bokáig.
Kontra, rekontra — csum!
Ki lesz a győztes? — Bum!!

Schiczki Nejjőgi lesz a mi jelöltünk,
Miatta ő ruhát is öltünk.
Ős fütökösünk régi módon járja, —
A „kontrának“ hiába, nincs párja.
Kontra, rekontra — csum!
Ki lesz a győztes? — Bum!!

Kormánybukás léssen a nagy sohláger
Teht is már fogadást, ki rá mer;
Kontra nyeri meg bizton a pártit...
Kormánypárti hiába lesz bárkit.
Kontra, rekontra — csum!
Schiczki lesz győztes — Bum!!

Hirdetések.

1519. sz.

1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A selmeczbányai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schönstein Mór bányai lakos végrehajtaton Vnuk Ferenc selmeczi lakos végrehajtást szenvedő elleni 32 frt. 85. kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a selmeczbányai kir. járásbiróság területén lévő a selmeczbányai 1708. sz. tjkvben Vnuk Ferenc, kk. Vnuk Ferenc, kk. Vnuk József, Vnuk Ilona, kk. Vnuk Anna és Krausz Mária tulajdonul bejegyzett f. 925 hrsz. 242/IV. népsorsz. a. polgárház. udvar és kertre az alsó-utcában, az 1881. évi végrehajt. törvény 60. t. cz. 156. §-ának alkalmazása mellett az árverést 1500

e tartozás nincs kiegyenlítve. E bányának 1618 szeptember 6-áig találjuk nyomait a feljegyzésekben, a midőn részesei voltak: a kincstár, a Brennerszövetkezet, Richter Mihályné, Schnürer János örökösei. Ezentúl nincs többé említés róla.

A „Klingertárna“-ról 1573-ban találjuk az első feljegyzést. Ez év szeptember 11-én ugyanis Lorberer Burkhard a maga és valami Oder család nevében kieszközölte, hogy a bányamester és szakértői járják be a bányát, győződjenek meg felőle, hogy az az altárnának minden kellékével bír s hogy így e bánya mint altárna jegyeztessék be. Ez meg is történt.

A Lorberer örökösök 1588. márczius 18-án a Klingertárnában birt $\frac{8}{16}$ részüket 400 forintért eladták a Brenner-szövetkezetnek, de ezt később megbánták. Ebből folyólag 1607. július 27-én az alsó ausztriai udvari kamaránál panaszt tettek az eladás ellen, okul felhozván, hogy az 1588-ban történt eladásba az akkor kiskorú Lorberer örökösök bele nem szólhattak. Felhozta, hogy régebben a Brenner-szövetkezet 2600 frtot fizetett Lorberernek egy fél aknáért is 400 forintot egy kutatási pontért így világos, hogy az örökösök ama eladás által megkárosítottak. Kérik a kamarát, hogy az eladott részt vegye saját kezelése alá addig míg a Lorberer örökösöknek 9000 forint kamarai adóssága törlesztve nincs.

Mily eredményes lett e panasznak, nem tudjuk; elég az hozzá, hogy utóbb a Brenner-szövetkezet az egész Klingertárna urává lett. A szövetkezet később a Hangendschacht felül egész a főlzinig új vágatot tör s ott új tárnaszájt csinál, melyen át még most is történik a bejárás és ércszállítás. A Klingertárna a Felsőbiebertárnába kebeleztetvén, önnállónak lenni megszűnt. (Folyt. köv.)

frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896 évi október hó 9-ik napján d. e. 9 órakor a selmeczbányai kir. bíróság tkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 150 frt bántpénzt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt Selmeczbányán 1896. évi szeptember 14-én.
A selmeczbányai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Dessewffy, kir. aljbíró.

Igen tisztelt vendégeimnek van szerencsém tudtul adni, hogy vendéglőmben saját magam által szüretelt Kis-Ölyvedi mustot (Uj bort) méretek literjét 44 krral.

Továbbra is nagyabecsült pártfogását kérve maradok

Selmeczbányán, 1896. szeptember havában
kitünő tisztelettel

Bogya János, vendéglős.

Különféle

szoba- és konyhabútor

elutazás végett szabad kézből eladó.

Deák-Ferencz utca 8. sz., II. emelet.

Tudomásul!

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy az ez idényi táncztanítást Selmeczbányán csak f. évi november 1-től fogom megkezdeni, mivel addig Losonczen tartom a táncziskolát.

Kiváló tisztelettel
Szöllősy Manó táncztanító.

A n. é. közönség becses tudomására vagyok bátor hozni, hogy Selmeczbányán, a főtéren fekvő Wankovits-féle ház sarokboltjában egy egészen újonnan berendezett, a modern igényeknek teljesen megfelelő, a legkülönfélébb s legfinomabb hazai, francia és angol legdivatosabb szövetekkel dúsan felszerelt

szabóüzletet

nyitottam.

Azon körülmény, hogy sok éven keresztül voltam a Czemmel és Manheim országzerte jó hírnévnek örvendő nagy szabócéz társtulajdonosa és üzletvezetője, elég biztosítékot nyújthat a n. é. közönségnek arra nézve, hogy mindennemű igényt egy a szövet nyújtás, mint a szabászat terén és a tartós és divatos kivitelben kielégíteni képes leendek.

Nagyabecsült pártfogását kérve maradok

kitünő tisztelettel
Selmeczbányán 1896. szept. havában
Czemmel György
szabóüzlet-tulajdonos.

Beregszászi

jó csemege szőlőt,

(saját termés)

5 kgr.-ként kosarakban 1 frt 80 kr.
utánvét mellett postával bérmentve
bármelyik postahivatalhoz szállít

ifj. Mauszkopf Samu
Beregszász.

Sürgőnyezim: ifj. Mauszkopf, Beregszász.

Tiszteletteljesen vagyok bátor tudomására hozni a n. é. városi és vidéki közönségnek hogy a Wankovits-féle háznak a terrasra nyíló boltjában a legnagyobb igényeknek megfelelő, modern berendezésű

borbély- és fodrászüzletet

nyitottam, melyben különféle toilette cikkek, u. m. igen finom szappanokat, illatszereket, valódi Farina-féle kölni vizet, bajszpedrőt, toilette keféket és fésűket stb. árusítok.

A midőn a n. é. közönség nagyra becsült pártfogását kérem, egyttal biztosíthatom, hogy minden törekvésem oda irányuland, miszerint teljes megelégedését kiérdemelhessen.

Maradok kiváló tisztelettel

Selmeczbányán 1896 szeptember havában

Csák Kálmán
borbély és fodrászüzlet-tulajdonos.

A „Selmeczbányai Hetilap“

SELMECZ- ÉS VIDÉKI

MILLENNIUM-KALAUZUS.

A millennárius év alkalmából a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlatnak az alanti ezégtulajdonosok üzletei:

Ács J.

A Hungaria szálló bérője. Gyönyörűen berendezett szálloda 20 vendégoszobával; étterem és kávéház a legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezve. Kitünő ételek, jó természetes borok vihnye aczél- és kőbányai Dreher féle sör. Figyelmes kiszolgálás. Zóna villásreglik 6 és 8 krétt,

Backer Alajos

fényképezési műterme és ásvány árudája saját házában.

Barth Antal

hentes üzlete a takarékpénztár tulajdonát képező u. n. Fleming-féle házban. Kapható mindig frissen s tisztán készült hentesáru, zsir, szalonna, tepertő, virsli, sertéshus stb. stb. a legkitünőbb minőségben és jutányos árak mellett.

Baumerth Gyula

a Deák-Ferencz utcában, Baumerth-féle házban lévő fűszerkereskedése.

Bock János

vendéglője Szklenón. Kitünő ételek, természetes jó borok, palacska és friss hordósör, előzékeny kiszolgálás. Jutányos árak. A Szklenó fürdőbe kirándulóknak különösen ajánlják a vendéglőt.

Bogya János

a Szt-Háromság téren lévő étterme, melyben kitünő ételek, természetes jó borok, valamint kőbányai- és vihnye aczél-sör szolgáltatnak fel. A helyiség szép és tágas és a kiszolgálás kifogástalan. A városi előkelő közönség gyűléshelye

Bukovics István

a Murgács-féle házban lévő vendéglője és mézárós üzlete, hol természetes jó bor és kitünő minőségű hús kapható.

Csiba István

vasáru-kereskedése. Különösen agyag-kályha, varrógép, érc-koporsó stb. raktára. Alapított 1840-ben.

Csernák György

czipészüzlete a Rózsa-utczába vezető lépcsők melletti saját bolti helyiségében 223/III. Mindennemű gyermek-, férfi- és női czipők mérték után divatos és tartós kivitelben, jutányos árakon készíttetnek. Javítások is elfogadhatnak.

Cserny József

a régi városház épületében lévő szabóüzlete, a legdivatosabb kelmékkel dúsan felszerelt szövetraktár. Mindennemű férfi, gyermek, dísz- és egyenruhák gyorsan jutányosan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

Daubner János

a központi aczél-sör forráshoz címzett vendéglője az apáczaárda melletti Érti-féle házban. Mindig frissen csapolt vihnye, kőbányai sör, természetes jó bor, izletes ételek, előzékeny kiszolgálás.

Fizély Károly

műlakatos üzlete saját házában. Alapított 1842-ben Fizély Mátyás által. Az üzlet 1873-ban ment át a jelenlegi tulajdonos birtokába. — Ajánlja ezenfelül a kertjében lévő télen-nyáron igénybe vehető meleg kádfürdőit, valamint a nyári idényre szabad uszodáját.

Friebert Ferencz

a főtéren lévő szabóüzlete nagy, a legfinomabb és legdivatosabb kelmékkel felszerelt raktárral. Ezen üzletben díszmagyar ruhák, férfi- és gyermeköltönyök, katonai és más egyenruhák finom, izléses kivitelben és legújabb fazonban gyorsan és jutányos árakon készíttetnek.

Gasparik János

a takarékpénztár épületében lévő czipész-üzlete, melyben női, férfi és gyermekczipők raktáron tartva dús választékban készen kaphatók.

Greguss Antal

sütőháza és a főtéren lévő bolti helyisége, melyben különféle sütemények, finom mandolás kétszersültek stb. kaphatók.

Gyurkovics András

a főtéren lévő vendéglője, hol izletes ételek, természetes, finom, ó és új borok, mindig frissen csapolt sör, spiritus, különféle szeszes italok, (rozspálinka cognac, rum, szilvórium, borovicska stb. kaphatók.

Gverik testvérek

az Akademia utcában, Schosztal-féle házban lévő szabó és czipész-üzletük. A t. vevő közönség a legpromtabb módon lesz itt ellátva kész és mérték után készült szabó és czipész árukkal.

Joerges Á. özv. és fia

Könyvkereskedése: ajánkozik minden néven nevezhető könyv gyors beszerzésére bolti áron. — Irószekereskedése: el van látva jó minőségű írószerezrel és papírral olesó árak mellett. — Könyvnyomdája: minden a szakba vágó munkát gyorsan, pontosan és csinnal készíti olesó áron. Ujabb budapesti accidenz-szedő alkalmazásában. — Alkalmi ajándék: Selmeczi album 24 fénynyomat cartonon dobozban; ára 1 frt 60 kr. Alapított 1857-ben.

Jahn Vilmos

szabóüzlete a főtéren lévő saját házában. Dús választékban felszerelt szövetraktár. Férfi, gyermek és egyenruhák, valamint díszmagyar öltönyök gyorsan és a legszebb kivitelben készíttetnek.

Kachelmann-féle

kitünő minőségű vihnye aczél-sör. Minden vendéglőben kapható.

Kachelmann Gáspár

a Szent-Háromságtéren saját házában lévő épület és butor-asztalos műhelye. Nagy, dús választékú butorraktára.

Krause József

templomberendezési műterme. Alapított 1890-ben. Templomberendezési munkák és templom s más festések kivitele vagy felújítása minden stylnumben a leggyyszerűbbtől a legfinomabb kiállításig. Szentek szobrai fából a legfinomabban festve és aranyozva.

Langauer József

a terraszon lévő nagy czipő-áruháza, dús választékban felszerelve mindennemű női, férfi és gyermek kész czipő-árukkal. Mérték után a legújabb divatu czipők gyorsan, jutányosan és tartós kivitelben készíttetnek.

Liptay László

a terraszon lévő nagy üveg áruháza rendkívüli, dús választékban felszerelve. Mindennemű üveg, porcellán, majolika, china-üzüst, nippes stb. áruí valóban érdemesek a megtekintésre.

Markus M.

czukrászata, alapított 1830. évben

Marschalkó Gyula

a terraszon lévő fűszerkereskedése és nagy bőr-, norinbergi stb. áruháza. Alapított 1860-ban.

Matz Ferencz

a főtéren lévő, legmodernebb igényeknek megfelelőleg berendezett fodrász-terme.

Ochtendung Ignác

a főtéren lévő boltja, melyben ásványdarabok és ásványból készült különféle emléktárgyak stb stb állanak a t. közönség rendelkezésére.

Oszvaldt Gusztáv

Szt-Háromságtéren saját házában lévő sütőháza. Alapított 1807 évben (alapító: Oszvaldt Samu).

Pieva József-féle

czipész-üzlet a főtéren. Dús választékban felszerelt kész czipő-raktár. Női-, férfi- és gyermekczipők mérték szerint gyorsan, jutányosan, a legdivatosabb szabásban, tartós kivitelben készíttetnek

Róth Bódog

a Mihalik-féle házban lévő vendéglője. Különösen ajánlja kitünő konyháját, természetes, finom borait, mindig frissen csapolt sörét, kellemes, nyári kerti helyiségét, melyben egy tekepálya is áll a t. vendégek rendelkezésére. Előzékeny kiszolgálás.

Suhaj Péter

a Rózsa-utczába vezető lépcsők melletti üzleti házban lévő szabó-üzlete, dús választékú, szövetraktára. Készít gyorsan ponto-

san és tartósan a legdivatosabb fazon szerint mindenféle öltönyt u. m. egyenruhákat is.

Steiner Ignác

Hodruson lévő fűszerkereskedése, melyben spiritus, különféle szeszes itelok (rozspálinka, cognac, rum, szilvórium, borovicska stb.) a legjobb minőségben méretnek ki.

Özv. Till Dénesné

a Szőlő szállodával szemben lévő vendéglője, melyben kitünő, jó minőségű fehér és vörös borok méretnek s naponként frissen csapolt sör kapható.

Tuschl Gusztáv

az alsó gyógytár mögötti czukrász üzlete. Kitünő sütemények, kávéházi italok, nyáron mindennap frissen készült fagyalt, különféle czukor emléktárgyak stb. kaphatók. A t. vendégek részére több napi és heti lap áll rendelkezésre.

Trgina Antal

a terraszon lévő hentes üzlete, melyben tisztá, izletes hentes-készítmények, kitünő minőségű zsir, szalonna, tepertő, jó virsli stb. kapható.

özv. Visnyovszky Danielné

sütőüzlete az Ocsovszky-utczában lévő Chauer-féle házban (alapított 1864. évben). Kapható mindennap kétszer friss, kitünő sütemény, kétféle kenyér stb

Veisz Ignác

a Deák-utczában, saját házában lévő fűszer, bőr, norinbergi liszt, stb kereskedése és áruháza. Ugyanitt bármely perzsen esinos bérkocsik kaphatók.

Velics György

a Deák Ferencz utcában, saját házában lévő mézskalácsos üzlete.

özv. Vnueskó Ferenczné

a „Kék Szöllőhöz címzett“ nagy szállodája. Száraz, szépen bútorozott szobák, olesó árak, előzékeny kiszolgálás, az étteremben kitünő ételek és italok.